

Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace

Mateřská škola Dlouhá Brtnice č. 1, 588 34

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Jaro, léto, podzim, zima
Jaro, léto, podzim, zima

v každé době je nám
v každé době je nám
prima ....
prima ....

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě poznatků pedagogických pracovníků. Projednán a schválen byl na Pg poradě dne 24. 8. 2021.

Vydala ředitelka školy Ivana Konečná. Platný od 1. 9. 2021.

Obsah

Identifikační údaje	str. 3
Charakteristika školy	str. 4–13
Řízení a personální zajištění mateřské školy	str. 13–16
Organizace vzdělávání	str. 16–17
Charakteristika vzdělávacího programu	str. 18–22
Obsah celoročního vzdělávacího bloku	str. 22–37
Evaluační systém	str. 38–45
Práva a povinnosti dětí a jejich zákonných zástupců	str. 46–48
Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany dětí	str. 49–51

**Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice,
příspěvková organizace
588 34 Dlouhá Brtnice 84, IČO: 70982716**

**Mateřská škola Dlouhá Brtnice 1, 588 34
(tel.: 602 441 676)**

Identifikační údaje

č.j.

Název školy: Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Dlouhá Brtnice 84, 588 34

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Konečná

Učitelky: Martina Krčálová,

Yveta Buláková (momentálně na MD)- zastupuje Bc. Renáta Fišerová

Telefon:

- ředitelka :723 106 075
- učitelky MŠ: 602 441 676

e-mail: zs@dlouhabrtnice.cz
msdlbrtnice@seznam.cz

IČO: 70 98 27 16

REDIZO: 600 012 453

Zřizovatel: Obec Dlouhá Brtnice

Právní forma: obec

Adresa: Dlouhá Brtnice 57, 588 34

Starosta: Luboš Krátký

Telefon: 567 337 726

e-mail: starosta @ dlouhabrtnice.cz

IČO: 00 37 36 64

Zpracovatelé programu: Martina Krčálová – učitelka, Ivana Konečná-ředitelka

Platnost dokumentu do 31. 8. 2025

Charakteristika školy

Naše mateřská škola je jednotřídní mateřská škola rodinného typu v klidné části obce se zahradou. Jsme součástí ZŠ v Dlouhé Brtnici, která je příspěvková organizace s právní subjektivitou. ZŠ a MŠ mají oddělené budovy vzdálené od sebe přibližně 200 m.

Úplata za předškolní vzdělávání činí přibližně 400,- Kč měsíčně. Děti s povinnou předškolní docházkou a děti s odloženou školní docházkou úplatu za předškolní vzdělávání neplatí.

Naši mateřská škola má hygienickou kapacitu MŠ 16 dětí a 16 dětí ji navštěvuje. V případě volné kapacity, navštěvují naši MŠ i děti z okolních vesnic (Hladov, Brtnička, Stonařov). Dobré autobusové spojení.

Jsme zařízení s celodenním provozem od 6.30 do 16.00 hod.

Učí zde 2 kvalifikované učitelky.

Do naší MŠ jsou přijímány děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

S účinností od 1.1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Nevýhodou naší školky je skutečnost, že nemá vlastní kuchyň. Stravu dovážíme ze školní jídelny ve Stonařově.

Nabízíme:

- citlivý a vstřícný přístup k dětem i rodičům
- pravidelná divadelní a hudební představení v MŠ i mimo (pokud to situace dovolí)
- časté vycházky do přírody
- výuku hry na zobcovou flétnu
- pečlivou přípravu pro vstup do 1. třídy ZŠ
- projektové dny k tématu měsíce

Posláním naší mateřské školy je:

- podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte v prostředí srdečném a přátelském, vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj v úzké spolupráci s rodinou, přispívat ke zvýšení sociálně kulturní péče o děti a vytvářet základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání
- učit děti žít v kolektivu, umět se v něm prosadit, navázat citové vztahy s vrstevníky, umět přijmout pomoc i pomoci druhým
- učit děti absolutní samostatnosti
- poskytnout dětem pomoc při přechodu z rodiny do širší společnosti
- vytvářet základy rozumných citlivých a šetrných vztahů k nejbližšímu okolí i životnímu prostředí, chápaní smyslu života

Zaměření:

- Vytvořit zdravé prostředí s příjemnou atmosférou, tolerancí, pohodou, klidem a citovým zázemím.
- V rodičích vzbuzovat zájem o vše, co se ve škole děje, co jejich dětem prospívá.

- Učit děti vnímat svět kolem sebe cestou přirozené výchovy a vzdělání na základě vlastní prožité zkušenosti, se zaměřením na komunikativní dovednosti, rozvoj řeči, upevňování fyzického zdraví, vést děti k samostatnosti i schopnosti práce ve skupině, respektovat individuální tempo každého dítěte.
- Zvýšenou pozornost věnujeme dětem s odloženou školní docházkou. Zaměřujeme se nejen na specifické důvody odložení školní docházky, ale na celkový rozvoj osobnosti, abychom tak snižovali případné výukové a jiné obtíže v ZŠ.
- Cílem našeho předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na něho běžně kladeny a zároveň ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají.
- Zajistit individuální integraci dětí se speciálně vzdělávacími potřebami.

Podmínky vzdělávání

Věcné a materiální podmínky:

Budova MŠ

Budova mateřské školy pochází z roku 1890, školským účelům sloužila od r. 1959 jako zemědělský útulek a později jako jednotřídní mateřská škola.

Tato budova vyžaduje neustálé, průběžné rekonstrukce a investice do údržby. Celý objekt prodělal generální rekonstrukci v r. 2005. V roce 2010 byla provedena výměna vchodových dveří a rekonstrukce podlahy ve třídě. V roce 2013 byla vyměněna stará okna za nová plastová, byl vyměněn plynový kotel za nový a opraven starý nábytek v herně. V r. 2015 byl odstraněn beton okolo budovy a nahrazen odvodňovacími rourami. Zeď byla obsypána oblázky. V roce 2017 byla opravena zeď v jídelně. V roce 2020 došlo ke zbourání staré hračkárny na školní zahradě a tato stará budova byla nahrazena plechovou boudou o velikosti 5 x 4 m. dále byla opravena část zdi ve třídě. Ve stejném roce byly namontovány zásobníky na papírové utěrky a zásobníky na dezinfekci rukou.

Vize: Výstavba nové budovy MŠ v areálu stávající ZŠ. Začátek výstavby srpen 2021. Zahájení provozu v nové budově MŠ 1.9.2023.

Zahrada MŠ

Zahrada je v současné době dostatečně velká, zatravněná. Je zde umístěn dřevěný altán, pískoviště, tabule na malování, basketbalový koš, skluzavka, provazová houpačka (hnízdo) a plechová bouda na hračky. Ke sportování máme koloběžky, míče, švihadla, kroužky na házení. Ke kreslení je využívána mag. tabule umístěná na venkovní zdi MŠ. Zahrada je plně oplocena. Po areálu zahrady se děti mohou pohybovat volně, avšak s dodržováním daných pravidel. V roce 2019 byly pořízeny nové plastové sedáky okolo pískoviště a nová plachta na bezpečnou ochranu proti nezvaným návštěvám koček i spadu listí. Na jaře 2021 zde byl umístěn nový dřevěný stoleček a 2 ks laviček pro děti.

Vize: Nová zahrada v areálu stávající ZŠ.

Prostory a vybavení MŠ

MŠ má dostatečně velké prostory ve 3 místnostech pro 16 dětí. Místnosti máme rozdělené na **třidu** (slouží ke hrám u stolečku, k modelování, k práci s předškoláky), na **hernu** (slouží převážně ke hrám v kuchyňce, konstruktivním a pohybovým hrám na koberci a k hudebním hrám), k odpolednímu odpočinku a **jidelnu** (slouží výhradně ke stolování). Veškerý dětský nábytek, skříně, tělocvičné náradí, zdr. hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí je přizpůsoben prostoru a počtu dětí dle možností naší MŠ.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno (zejména díky pomoci rodičů-finanční dary). Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si samostatně vypůjčit a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Pohyb v MŠ – bohužel nemáme tělocvičnu a z důvodu malého prostoru většinu pohybové aktivity plníme venku v přírodě nebo na zahradě. I přesto máme třídu vybavenou žebřinami, lavičkou, žíněnkou, míči, kruhy, strachovým pytle, které učitelky používají v rámci možností.

Vize:

Výstavba nové MŠ.

Podmínky zdravé životosprávy

Stravování

Přihlášené děti se v MŠ musí stravovat vždy. Jídlo pro děti dovážíme z MŠ ve Stonařově, kde ho připravují vyučené kuchařky. Dopolední přesnídávku připravuje paní školnice ze surovin a dle pokynů školní jídelny ve Stonařově. Sestavování a skladbu jídelníčku neovlivníme, i když nám jídelna MŠ Stonařov vychází poměrně dobře vstříc. Jídlo dováží denně pí. školnice obecním automobilem v nerezových várnících. Stravu podáváme bezprostředně ihned po dovezení do MŠ. V případě nutnosti lze jídlo přehřát na sporáku a mikrovlnné troubě. Stravování probíhá v jídelně MŠ. Děti se při přesnídávce obsluhují samy, pokud to situace dovolí (podporujeme tak jejich samostatnost a zvyšujeme schopnosti sebeobsluhy). Každé dítě má možnost si však „vybrat očima“ a zvolit kousek dle svých požadavků, či se domluvit na ochutnávce. Pití je součástí stravování, nad rámec máme samoobslužný koutek, kde má každé dítě svůj vlastní kelímek, uzavřený víčkem a brčko, naplněný čajem (ovocnou šťávou, vodou). Rodiče si na pitný režim připlácejí 200,- Kč na celý šk. rok pro každé dítě. Dle potřeby se kelímky dětem během celého dne doplňují. Z důvodu malého prostoru si menší děti nemohou čaj dolévat samy, ale musí poprosit učitelky nebo paní školnici o doplnění.

Pobyt venku

Pobyt venku je, pokud možno každodenní – dle počasí. K inspirativním vycházkám je hojně a plně využíváno překrásné okolí naší obce. Školní zahrada je využívána hlavně v letních měsících, ale i v zimě ke hrám se sněhem. Máme pravidelný režim a řád, který umožňuje reagovat na momentální situace – např. hezké slunečné počasí, sníh .... což je důvod k převedení řízené činnosti ven, do přírody.

Podmínky psychosociální

Děti spící a odpočívající

Na odpolední odpočinek dělíme děti na **3-4 let (mravenečci)**, které po obědě odpočívají na lehátkách v herně, kde je v době vycházky rozestele pí. školnice. Děti spí v pyžamech na lehátkách s lůžkovinami. Pokud se dětem spát nechce, mohou pouze odpočívat. Každé dítě má své lehátko a povlečení. Ostatní děti, **4-5 let (ježci)** a **5-6 let (sovičky – předškoláci)** odpočívají na podložkách se školní dekou a vlastním polštářkem. Po obědě společně s mladšími dětmi poslouchají pohádku, odpočívají krátce a poté se věnují společným nebo individuálním činnostem různých oblastí specifických pro tento věk. Předškoláci, kteří odpolední odpočinek potřebují (časné vstávání, ospalost) odpočívají dle vlastní potřeby déle. Tyto děti se nepřevlékají do pyžama, odpočívají v oblečení, pouze si odloží svrchní vrstvu oblečení a bačkory.

Dostatek času dětí pro hru

Hra je základní a nejdůležitější potřebou všech předškolních dětí. Z toho vychází i naše další činnosti během dne.

Organizace chodu mateřské školy

Rozvržení dne dává dětem pravidelný řád, ovšem je natolik flexibilní, že umožňuje reagovat na jakoukoliv mimořádnou situaci v každodenním životě v MŠ (oslavy narozenin, slavnosti, divadla atd.).

Organizace chodu MŠ očima dětí:

Scházení a hry dětí

Dobrý den. Tak začíná každý den ve školce. Ve školce, se oslovujeme jménem. Paní učitelky oslovujeme „paní učitelko“ a můžeme přidat i jméno. Můžeme si jít vybrat hračku a kamarády, se kterými si budeme hrát. Průběžně po sobě uklízíme. Domluvenou písničkou, nebo jinou frází nás paní učitelka upozorní na velké uklízení před přesnídávkou. Některé stavby, domečky si můžeme po domluvě s paní učitelkou nechat postavené, ale okolo nesmí zůstat nepořádek. V herně na koberci si zacvičíme, řekneme básničku, zazpíváme písničku. Po cvičení si umyjeme ručičky a jako myšky odcházíme na přesnídávkou. První jdou většinou „sovičky“.

Přesnídávka

Stolujeme společně. Každý má v jídelně svoje místo. Jsme rozděleny na **ježky**, **mravenčky** a **sovy** podle věku. Jídlo máme nachystané od paní školnice uprostřed stolečku a můžeme si vybrat kolik chceme, podle toho, jaký máme hlad. Co si však připravíme na tácky, to bychom měly sníst. V době covidové nám paní školnice vše nachystá na tácek a na jídlo druhého nesaháme. Všechny děti se za normálních okolností obsluhují samy. Snažíme se jíst čistě a udržujeme na svém místě pořádek. No, a když to někdy neumíme, rychle po sobě samy uklidíme. Tácky a hrnečky po sobě odnášíme samy paní školnici k pultíku. Po svačince průběžně odcházíme zpátky do třídy. Ten, kdo se při jídle loudá, dorazí za námi později.

Řízené činnosti

Nejdříve se spolu přivítáme v kruhu na koberci. Popřejeme si krásný den. Někdy si pro nás paní učitelka vymyslí básničku. Domluvíme se s ostatními kamarády, a hlavně s paní učitelkou, co budeme dělat. Dozvíme se hodně nového, naučíme se hezké písničky, zatančíme si, nakreslíme obrázky. Také můžeme malovat, modelovat, cvičit, hrát hry, vyrábět z papíru i z jiných materiálů. No prostě paráda! Občas pracujeme samostatně, někdy rozděleně po skupinkách a paní učitelky pouze dohlíží, zda děláme všechno správně. Sovičky zkontrolují, zda je ve třídě, na záchodě, v umývárně vše v pořádku a můžeme odcházet ven.

Pobyt venku

Ven musíme každý den. Chodíme na procházky do přírody a na školní zahradu. Vedou nás vždy hospodáři. Pozorujeme blízké okolí naší školičky, ale můžeme i na delší vycházky – samozřejmě s vhodným oblečením a obutím (ve školce si můžeme nechávat náhradní oblečení i holínky, všechno srovnané u svojí značky v šatně). Také si můžeme volně hrát se svými kamarády, ve skupinkách a stavět z přírodnin. Někdy nám počasí nepřeje (velký mráz, déšť, vítr...), to ven nemůžeme. Hrajeme si tedy ve třídě, nebo nám paní učitelka čte pohádky. My bychom se chtěly dívat na pohádky v televizi na DVD, ale to nám paní učitelky dovolí jenom někdy a na chvilku. Smůla! Když je však hezké slunečné počasí, utíkáme ven a všechny činnosti děláme v přírodě nebo na školní zahradě.

Oběd

Obědváme zase všichni dohromady. Talíře po polévce si odnáší každý sám, pouze „mravenečkům“ někdy musí pomoci paní učitelka. Druhé jídlo nám podají paní učitelky. Předškoláci se obsluhují naprosto sami a používají příbor. Malé děti používají lžíci. Než půjdeme do školy, musíme to přece zvládnout samy. Někdy něco jíst nechceme, ale alespoň trochu ochutnáme. Opět nezapomínáme na čistotu při jídle.

Po obědě, si musíme všechno po sobě uklidit samy. Kdo má dojedeno, odnese si talíř, příbor i hrneček. Pokud někdo nedojí, vyškrábe si talíř do zbytků a prázdný odevzdá opět paní školnici.

Odpočinek

Po obědě se rozdělíme na mladší a starší školáky a jdeme do herny. Mladší děti (mravenečci) mají rozestlané svoje lehátko od paní školnice. My starší (ježečci a sovičky) si můžeme samy vybrat každý svoje místečko na spaní a vše si připravujeme samy. Mravenečci odpočívají na lehátku s peřinkou a polštářem a starší pouze na matraci s dekou. Než odejdou děti, co nespí v MŠ po obědě domů, střídáme se, my, kteří odpočíváme ve čtení podle obrázků, nebo s paní učitelkou hrajeme slovní fotbal, nebo si dáváme různé hádanky. Když už je třída prázdná a máme klid na odpočinek, paní učitelka nám přečte pohádku. Snažíme se usnout, ale někdy nám to nejde. To si potom můžeme jít kreslit, nebo něco pracovat do vedlejší místnosti, ale nesmíme rušit děti, které spinkají. Jinak se musíme vrátit zpátky do pelíšků, a to je hrozná nuda. „Sovičky“ odpočívají jenom chvilku. Poslechnou si pohádku, písničku a potom s paní učitelkou pracují, aby byli ve škole šikovní. Už se taky těšíme, až budeme „sovičky“.

Odpolední svačinka

Po odpočívání svačíme ve třídě, protože paní školnice už má jídelnu krásně uklizenou. Ale nám to nevadí. Odpoledne nás je většinou méně a máme to blízko ke hraní. Svačinku máme nachystanou v tzv. „boxíku“ uprostřed jednoho stolečku. Podle toho, jak je kdo hotový a převlečený, obsluhujeme se ve třídě každý úplně sám. Paní učitelka s paní školnicí zatím uklízí lehátka a pomáhají „mravenečkům“. Pokud máme snědeno, uklidíme si po sobě a můžeme si jít hrát, nebo dělat to, co nás baví.

Odpolední hry a činnosti do rozchodu dětí

S paní učitelkou si někdy zahrajeme nějakou společnou hru Na páva, Kdo se ztratil, nebo ...my už nevíme, ale je jich hodně. V herně si hrajeme, stavíme, ve třídě si kreslíme, modelujeme, každý si vybírá hračky, které chce. Paní učitelka hraje s některými dětmi na flétnu, nebo je učí to, co jim nejde. Než odejdeme domů, musíme všechno po sobě krásně uklidit, aby se hračkám dobře spinkalo a mohly si odpočinout do příštího dne. Když přijdou rodiče rozloučíme se s paní učitelkou slovem NASHLEDANOU.

Hygiena

Na záchod chodíme průběžně podle potřeby. Raději to říkáme paní učitelce, aby nás zbytečně nehledala. Ruce si umýváme vždy ráno před vstupem do třídy, po každém záchodě, a vždy když je máme špinavé z práce. Samozřejmě před každým jídlem. Paní učitelky umí krásné básničky o čistých rukou, které nám vždy připomenou, na co jsme zapomněly.

Řízení a personální zajištění mateřské školy

Jsme malá škola, a tak je řízení postaveno především na osobních kontaktech, komunikaci a vzájemné dohodě. Mezi zaměstnanci jsou dobré osobní vztahy, vstřícná a živá komunikace, která probíhá každodenně. Pravomoc a odpovědnost jednotlivých pracovníků je součástí náplně práce, a ty jsou přiloženy k jejich osobním spisům u ředitelky školy.

Naše MŠ nemá pověřenou vedoucí učitelku. Každá učitelka má určité povinnosti, sepsané v náplni práce, a za ty si odpovídá sama, jinak o všem ostatním u nás rozhoduje paní ředitelka Ivana Konečná.

Máme vytvořený vnitřní i vnější informační systém komunikace – nástěnky, WhatsApp skupinu rodičů a webové stránky.

Pedagogičtí pracovníci:

Martina Krčálová: kvalifikovaná učitelka MŠ

(paní učitelka Martina zpracovává společně s ředitelkou školy ŠVP. Absolvovala několik kurzů a seminářů v oblasti pohybové, hudební a výtvarné výchovy dětí. Ráda se věnuje výtvarným

činnostem a pokouší se naučit starší děti základům hry na zobcovou flétnu. Ráda uplatňuje při práci zpěv a hudbu ve všech jejich podobách a také výtvarné činnosti a zvláštní techniky. Velice ráda zařazuje kooperativní činnosti.

Yvetta Buláková: kvalifikovaná učitelka MŠ

(paní učitelka Yvetta je začínající paní učitelkou. Zdárně pracuje s dětmi všech věkových kategorií. Hodně uplatňuje při práci grafomotoriku a ráda dětem čte pohádky. Hraje na klavír a ráda zpívá. Ráda se věnuje výtvarným činnostem a tělesné výchově. Stará se o vše, co se týká stravování naší MŠ.

V případě absence jedné z učitelek zastupuje kvalifikovaná učitelka v důchodu **Jarmila Popelářová**, nebo čerstvě vystudovaná slečna **Renata Fišerová**, která v současné době studuje vysokou školu.

Provozní pracovníci:

Radka Štanclová – školnice, dovoz a výdej stravy

Kontrolní činnost:

Ředitelka školy – řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců, provádí kontroly všech pracovníků ve všech oblastech.

Spoluúčast rodičů

MŠ spolupracuje s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného působení rodiny a MŠ. Rodič má právo být informován o prospívání dítěte, o jeho pokrocích v rozvoji. S třídními učitelkami se domlouvá na společném postupu při výchově a vzdělávání svého dítěte. Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů a dle svého zájmu vstupovat do her dětí. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. Mají právo spolurozhodovat při řešení vzniklých problémů. Tato práva mohou uplatnit ihned při konzultaci s učitelkami ve třídě, na schůzkách rodičů, kde jsou témata otevřena k diskusi a na předem domluvené osobní schůzce. Rodiče se také mohou vyjádřit anonymně v anketách, které probíhají 1 – 2x ročně formou dotazníku.

Formy spolupráce s rodiči:

- Schůzka s rodiči na začátku nového školního roku (seznámení se s chodem provozu MŠ-způsob práce s dětmi, režim MŠ, podmínky), v průběhu roku podle potřeby
- Každodenní kontakt s rodiči
- Nástěnky a vývěsky
- Konzultační odpoledne (v lednu)
- Slavnost v MŠ (Vánoce, Velikonoce, čarodějnice, Den matek, rozloučení s předškoláky)
- Dotazníky, ankety

- Informace o zařízení na internetové adrese: www.dlouhabrtnice.cz – mapa stránek – školství

Další spolupráce

Spolupráce se zřizovatelem přispívá především ke zkvalitňování materiálních podmínek školy.

Veřejná vystoupení zase k sepejetí školy se životem v obci.

Zkvalitňování výchovných a vzdělávacích cílů zajišťuje spolupráce se ZŠ v Dlouhé Brtnici, odborníky PPP v Jihlavě, s MŠ a ZŠ v Pavlově, ZŠ a MŠ ve Stonařově. Pravidelně spolupracujeme se ZŠ při organizaci Vánočních dílen v KD Dlouhá Brtnice, při pořádání karnevalu. Uskutečňujeme pravidelné návštěvy předškoláků v ZŠ. Na konci školního roku společně podnikáme Cestu za pokladem a celodenní výlet- (vše pouze, pokud to situace dovoluje).

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti s vadami řeči – po dohodě s rodiči docházejí na nápravu ke klinické logopedce v Jihlavě. Učitelky provádí logopedickou prevenci v podobě log her a artikulačních cvičení.

Děti s odkladem školní docházky – v rámci odpoledních chvil, především při odpolední činnosti s předškoláky se věnujeme individuální práci – cíleným hrám a aktivitám („Brzy budu školákem“). Na základě výsledků vyšetření školní zralosti a námi vypracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Děti integrované – mají také svůj individuální vzdělávací plán (vždy se musí úzce spolupracovat se speciální MŠ v Jihlavě, která vysílá své odborné pracovníky na kontrolu integrovaného dítěte). – v současné době, nemáme žádné takové dítě.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

U dětí nadaných na HV-nabízíme hru na zobcovou flétnu, většinou v odpoledních hodinách, při menším počtu dětí, kdy se může pí. uč. dítěti věnovat individuálně.

Pomáháme nadaným dětem a jejich rodičům vytvářet vhodné podmínky pro vzdělávání. Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely (HV – nabízíme hru na zobcovou flétnu, VV – nabízíme práci s různými technikami i materiály). Pokud se u dítěte projeví **mimořádné nadání** v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. V případě, že se jedná o výrazné projevy nadání, spolupracujeme s rodiči dětí, školským

poradenským zařízením a vytváříme pro tyto děti individuální vzdělávací plán. Při tvorbě IVP postupujeme přesně podle vyhlášky č.27/2016 sb.

.... Neboť právě nadané děti jsou velkou nadějí pro budoucnost naší společnosti

Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

V případě volného místa, přijme naše MŠ i dítě mladší 3 let. O přijetí rozhoduje ředitelka školy. Tato skutečnost je v současné době zcela výjimečná, neboť malé prostory naší školky a snížení počtu kapacity na 16 dětí nám přijímání mladších dětí neumožňují.

Dětem 2-3 let starým se naše mateřská škola přizpůsobila již v roce 2015. Ve třídě je pro tyto děti jeden malý stůl s židličkami. V herně jsou uzavíratelné skříňky, nevhodné hračky pro tyto děti jsou umístěny tak, aby se k nim malé děti samy nedostaly. V umývárně jsou nízká umyvadla s pákovou mísicí baterií a sprchový kout, taktéž s mísicí baterií a bezbariérovým přístupem. WC mísy jsou nízké a v případě, že dítě nedosedne, s hygienou mu pomáhá učitelka. Přijímáme pouze děti hygienicky samostatné, které si umí samy říct na záchod. Děti ve věku od dvou do tří let přijaté do naší mateřské školy, musí mít předpoklady k plnění ŠVP naší mateřské školy.

Organizace vzdělávání

Kritéria přijímání dětí do MŠ.

Při přijímání dětí do MŠ postupuje ředitelka školy podle těchto kritérií:

Kapacita mateřské školy: od 1. 9. 2017: 16 dětí

1) Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 2 do 6 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li stanoveno jinak.

2) Termín zápisu: Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem na místě obvyklým. Zápis probíhá zpravidla v prostorách budovy mateřské školy. Oznamení o zápisu je vždy aktuálně vyvěšeno na veřejném místě v obci, na veřejných místech v okolních obcích a na webovských stránkách školy.

3) Ředitelka mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Do mateřské

školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které k 31. 8. 2021 dosáhnou věku tří let, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školním obvodu. V současné době obec Dlouhá Brtnice nemá zřízený školský obvod s okolními obcemi.

4) Rozhodnutí o přijetí – nepřijetí do mateřské školy obdrží zákonní zástupci dítěte do vlastních rukou na svoji adresu uvedenou v Žádosti o přijetí, nejpozději do 30 dnů od odevzdání Žádosti o přijetí.

5) Přijaty mohou být pouze děti, které se podrobily pravidelným očkováním a přílohu k Žádosti o přijetí do mateřské školy kladně potvrdí příslušný dětský lékař/ka. Toto neplatí pro děti, jejichž předškolní vzdělávání je povinné (§34, odst. 1, šk. zák.).

6) K předškolnímu vzdělávání se dle zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění **přednostně přijímají:**

1.	Děti, které k 31. 8. 2021 dosáhnou věk 5 let, s trvalým bydlištěm v Dlouhé Brtnici a pro které je předškolní vzdělávání povinné.	5 bodů
2.	Děti, které nejpozději k 31. 8. 2021 dosáhnou věk 4 roky, s trvalým bydlištěm v Dlouhé Brtnici.	4 bodů
3.	Děti, které nejpozději k 31. 12. 2021 dosáhnou věk 3 roky s trvalým bydlištěm v Dlouhé Brtnici.	3 body
4.	Děti, které nejpozději k 31. 12. 2020 dosáhnou věk 3 roky bez trvalého bydliště v Dlouhé Brtnici a jejichž sourozenec už navštěvuje nebo bude v následujícím školním roce navštěvovat základní školu v Dlouhé Brtnici.	2 body
5.	Děti, které do 31. 12. 2020 dosáhnou věk 3 roky k pravidelné celodenní docházce bez trvalého bydliště.	1 body
6.	Při dosažení stejného počtu bodů má dříve narozené dítě přednost.	
7.	V případě stejného data narození se rozhodne formou losování.	

7) Žádost rodičů dětí 2 - 3letých bude posuzována individuálně s tím, že starší děti mají vždy přednost. Zároveň bude vyžadováno, aby děti tohoto věku měly předpoklady k plnění našeho školního vzdělávacího programu a byly hygienicky samostatné. Děti mohou být přijímány pouze do výše kapacity mateřské školy.

8) Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku. Při uvolnění místa v průběhu roku je ono místo přednostně nabídnuto dítěti, které je první v seznamu dětí dodaného obcí (§34, odst. 4, šk. zák.), případně ve školském obvodu.

9) Nepřijetí z jiných než kapacitních důvodů: ředitelka školy rozhodne o nepřijetí dítěte, pokud jde o dítě:

a) se zdravotním postižením, jehož přijetí nedoporučilo školské poradenské zařízení nebo registrující praktický lékař pro děti a dorost;

b) které se nepodrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo nemá doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci.

Charakteristika vzdělávacího programu

Mateřská škola pracuje podle [„Školního vzdělávacího programu „jaro, léto, podzim, zima v každé době je nám prima...“](#).

Školní vzdělávací program je vytvořen v souladu se záměry RVP předškolního vzdělávání.

ŠVP jsme se snažily vytvořit dle našich podmínek a možností. Vycházely jsme z analýzy, absolvovaných školení. Individuálním studiem literatury ho neustále doplňujeme a obohacujeme o nové podněty na základě vlastních dlouholetých zkušeností.

ŠVP se bude po celý šk. rok prolínat s projektem „Svět zeleného ticha“.

- navazuje na výchovu v rodině
- usnadňuje svým pojetím přechod z rodinné péče do kolektivu vrstevníků a systematického výchovného procesu
- je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého jedince
- umožňuje vytváření bohatých sociálních vazeb mezi dětmi různého věku
- učí děti komunikovat (verbálně i nonverbálně), naslouchat a vnímat předměty a přání druhých a přiměřeným způsobem projevit vlastní názory, pocity a přání
- učí děti toleranci, soucítění, ochotně pomoci druhému, hodnotit své chování vůči druhým
- projekt „Svět zeleného ticha“ vytváří citlivý vztah k životnímu prostředí, všemu živému i neživému
- učí děti nepodléhat honbě za penězi jako smyslu života, chrání je před negativními vlivy reklamy
- učí děti vážit si a chránit si své zdraví, vytváří povědomí o zdraví tělesném i duševním
- usiluje o osobnostní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby a zájmy, poskytuje dětem citovou oporu
- podporuje u dětí rozvoj zdravého sebevědomí, učí je přiměřenému sebeprosazování se
- vytváří schopnost vyrovnávat se s určitou mírou stresu, s neúspěchem
- specifickými formami rozvíjí tvořivost, flexibilitu, fantazii

Vize a cíle:

Podporovat v dětech cit a lásku ke své osobě, rodině, kraji a společnosti. Hudbou, písní a tancem učit děti vnímat svět, hodnoty naší společnosti a utvářet z nich svébytné osoby přístupné všem kulturám, etikám a jiným společnostem.

Pomocí hudby rozvíjet poznávací schopnosti, inteligenci, citlivost a tvůrčí činnost.

Učit děti lepšímu pochopení vlastního života, spoluvytvářet lidské vztahy s okolím a rozvíjet vztah ke svému kraji – Vysočině.

Dbát o životní prostředí. Vytvářet kladný vztah k přírodě.

Kdy a jakým způsobem?

Ranním pozdravem a činnostmi v ranním komunitním kruhu.
Říkadly s pohybem i bez, pohybovými hrami a motivovaným cvičením.
Pohádkou, příběhem a jejich dalším zpracováním do jednotlivých činností.
Výtvarnými a pracovními činnostmi.
Volnou hrou v herních koutcích a jednotlivých místnostech.
Pozorováním a pokusy ve školce a v terénu.
Vycházkami do přírody a hrou na zahradě MŠ.
Sběrem přírodnin, manipulací s nimi a tvorbou z nich.
Vyprávěním, rozhovory nejen nad obrázky, knihami.
Hrou pro rozvoj smyslů, logické úvahy, fantazie a paměti.
Písňemi a rozvíjením hudebních a hudebně pohybových schopností dětí.
Nápodobou od zaměstnanců školky – pravidly a způsoby chování a jednání mezi sebou a dalšími drobnými maličkostmi a zážitky během let strávených v mateřské škole.
Individuálním přístupem učitelky.

Konkrétní činnosti a jejich každodenní náplň

je součástí přípravy učitelky.

Témata se navzájem prolínají a propojují se s plánováním.

Mohou být pedagogem zvolena i podle přání a zájmu dětí.

motto: „Člověk se stává člověkem pouze výchovou“. J.A. Komenský

Specifické cílové oblasti školního vzdělávání, metody a formy

Proces vzdělávání je pro dítě činností přirozenou, která staví na vnitřní motivaci dítěte. Dítě je sice pedagogem vedeno, ale nemělo by cítit toto vedení jako tlak. Mělo by se cítit samostatné a svobodné.

Cílové oblasti:

I. oblast DÍTĚ A JEHO TĚLO

oblast biologická

Podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, zlepšovat fyzickou zdatnost, rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit se sebeobsluže a vést děti ke zdravému životnímu stylu.

II. oblast DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

oblast psychologická

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, rozvoj emoční stability, citů a vůle. Stimulovat rozvoj vzdělávacích dovedností, sebeuplatnění a povzbuzovat dítě v dalším rozvoji, poznání a učení.

III. oblast DÍTĚ A TEN DRUHÝ

oblast interpersonální

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

IV. oblast DÍTĚ A SPOLEČNOST

oblast sociálně kulturní

Uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do světa kultury a umění. Přijmout základní všeobecně uznávané, morální a etické hodnoty a podílet se na utváření společenských hodnot.

V. oblast DÍTĚ A SVĚT

oblast environmentální

Založit povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na jeho přeměnách a zodpovědný postoj k životnímu prostředí.

Vzdělávání přizpůsobujeme sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Respektujeme vývojová specifika, individuální potřeby a možnosti dítěte. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora při řešení problémů. Vzdělávací působení pedagoga vychází z pozorování jedince a respektování jeho potřeb a zájmů. Dítě tak může dosahovat optimálních pokroků vzhledem k jeho možnostem.

Snažíme se využívat **metody prožitkového učení**. Hry a činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích. Podporujeme zvědavost, potřebu objevovat, zájem poznávat nové. Je podněcována radost z učení a z ovládnutí dalších dovedností.

Uplatňujeme **situační učení**. Dítě se učí poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe si je zapamatuje.

Forma spontánního a didakticky zacíleného učení se uplatňuje většinou individuálně v menší skupině.

Snažíme se často zařazovat **kooperativní činnosti** dětí.

Vzdělávání je založeno většinou (u starší věkové skupiny) na principu nabídky a individuální volby. Uplatňujeme integrovaný přístup na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence. Kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, kompetence činností a občanské (úplné znění klíčových kompetencí uvádí RVP PV).

Učitelka dodržuje tyto zásady:

Uvědomujeme si svoji roli – stáváme se poradci, partnery, pozorovateli a terapeuty – nepředáváme dětem informace námi zpracované a již ovlivněné, nemanipulujeme s nimi a jejich názory, ale snažíme se děti vést k tomu, aby se chtěly učit a poznávat, mít aktivní zájem objevovat, docházet samostatně ke vzdělávacím cílům a najít odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne, dokáže!!!

Při práci s dětmi postupujeme podle této filozofie:

- Rozhodujeme se podle aktuálního stavu a neseme osobní zodpovědnost.
- Důležité je pro nás, co si dítě z MŠ „odnese“, co v ní získá.
- Prostředkem vzdělávání dětí předškolního věku se stávají činnosti didakticky cílené.
- Vzdělávání není jen v řízených činnostech, ale ve všem, co dítě v MŠ prožije, s čím se v MŠ setká (dítě se učí poznáváním neustále).
- Pracujeme tak, aby vzdělávání zasahovalo celou osobnost dítěte.
- Vycházíme z důkladné znalosti individualit dětí, kterým vzdělávání uzpůsobujeme – jejich potřebám, zájmům i možnostem.

- Uvědomujeme si, že to, co si dítě v předškolním věku prožije a přijme z okolí, je trvalé. Rané zkušenosti se v jeho pozdějším životě vždy zhodnotí.
- Vzdělávání dítěte je založeno na přímých prožitcích a zážitcích. Učí se především na základě své interakce s okolím a svou prožitou zkušeností.
- Dítě může prokázat svou aktivitu a tvořivost.
- Bereme dítě jako celistvou osobnost se všemi jeho potřebami.
- Rozvíjíme individualitu dítěte, zachováváme mu možnost maximálně se rozvinout v rámci jeho možností a potřeb.
- Vycházíme ze samostatné činnosti, individuální volby dětí, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat.
- Veškeré plánované aktivity formujeme jako tvořivou hru.
- Nadále budeme pracovat na zdokonalování Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací strategie:

Při vytváření tematických bloků ŠVP jsme vycházely z poslání naší mateřské školy, což je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotnímu vzdělávání všem dětem na základě jejich možností, zájmů a potřeb. Dále jsme schopny věnovat náležitou péči dětem se specifickými vzdělávacími potřebami. Úkolem naší mateřské školy je vytvářet dětem po celý školní rok takové činnosti, které je podněcují, dávají jim náplň a smysl jejich života, ovlivňují jejich postoje, názory a chování ke společnosti, do které se narodily, ve které vyrůstají a budou žít. Vzdělávání dětí provádíme a rozvíjíme přirozenou cestou poznání – prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností, zaváděním problémového učení, experimentů, řízené a spontánní aktivity. Vše zařazujeme v denním režimu pobytu dětí v naší mateřské škole – vždy pečlivě a vyváženě. Cílem vzdělávání je získat dovednosti z oblasti psychické, sociální, tělesné, estetické, pracovní a vědomosti z oblasti poznání (poznávat nejen sebe a své okolí, ale vytvářet si všeobecně kladný vztah k životu, který s sebou nese spoustu změn, prostřednictvím všech dějů v přírodě a společnosti si vytvářet cestu chápání a porozumění ke všemu živému neživému) a učení.

Osobnost dítěte chápeme jako celek. Musíme vidět dítě jako souhrn vztahů, zkušeností, příkladů a záměrných i náhodných vlivů, které na ně neustále působí. Naše chyby a slabosti se stávají pramenem dětských zkušeností a zážitků a vstupují do bohaté řady vlivů, které modelují osobnost předškolního dítěte. Člověk se rodí jako biologicky lidský organismus, lidskou osobností se však stává teprve v procesu začleňování do mezilidských vztahů a vztahů k materiální složce životního prostředí.

Život nám dává šance, které se již nikdy nebudou opakovat. Nelze dvakrát vstoupit do jedné řeky, nelze vrátit vyřčené slovo, nelze škrtnout období v lidském životě. Nevědomost není omluvou za chyby, kterých se dopouštíme a ve výchově dětí to platí dvojnásob. Máme možnost vědět, vidět a dělat, co je v našich silách.

Předškolní období je z hlediska vývoje dítěte klíčové (předurčující), neopakovatelné především v citové a sociální oblasti. Je obdobím utváření osobnosti dítěte.

Posláním naší mateřské školy je rozvíjet samostatné zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotnímu vzdělávání všem dětem na základě jejich možností, zájmů a potřeb. My důvěřujeme Vám, Vy důvěřujte nám. Jsme tu pro Vás a šťastné dítě je v rukou nás všech! Ta jediná správná cesta je cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti, cesta přátelství.

Zmíníme na závěr jedno moudro, které prověřil čas.

V předškolním zařízení – tak už od nejtěplejšího věku zakládáme u dětí elementární prvky mravních hodnot, pomáháme je vybavit co nejlepšími předpoklady pro aktivní život plný činnorodé práce pro společnost, pro život mezi lidmi. Aby i v pozdějším věku si mohly s Františkem Hrubínem říct: „.... Život byl vždycky nad mé síly, kdykoli jsem byl sám“.

Obsah celoročního vzdělávacího bloku:

„Jaro, léto, podzim, zima v každé době je nám prima“

Na školní rok máme vypracováno 10 integrovaných bloků. Jejich výběr vychází z přirozených a dětem předškolního věku blízkých oblastí, což vytváří vzdělávací obsah, který dětem chceme nabídnout a na základě něhož chceme u dětí dosahovat vzdělávacích a rozvojových pokroků. Integrované bloky jsou rozpracovány a popsány tak, aby s nimi učitelky mohly tvořivě pracovat, přizpůsobovat je nejen věkové skupině třídy, ale i svým podmínkám a pedagogickým metodám a formám, aby mohly uplatňovat prožitkové učení, dětskou spontánnost, objevnost a tvořivost, konkrétnost i celistvost, aby mohly začlenit svoje nápady, náměty a motivaci. Jednotlivé bloky jsou podrobněji rozpracované v Třídním vzdělávacím programu. Učitelky si je plánují, realizují a uzpůsobují. Jedná se o „otevřený“ dokument, učitelky vycházejí z věkových a individuálních zvláštností dětí, a tak zajišťují pro děti plnohodnotnou vzdělávací nabídku během celého roku. Integrované bloky jsou naplánovány tak, aby odpovídaly přirozenému střídání ročních období. Klíčové kompetence z RVP PV jsou vybírány dle aktuálních potřeb dětí individuálně i v rámci skupiny. Změny TVP si učitelky zaznamenávají a slouží jim jako podklad pro evaluaci a další plánování. Na konci školního roku si učitelky zhodnotí TVP.

Motivace: **Matýsek a Majdalena** jsou naši průvodci poznávání podivuhodného „Světa zeleného ticha“. V průběhu roku společně s dětmi zažije dětské radosti, radost ze hry, ale také se naučí poznávat svět svých malých přátel dětí. Cílem bylo vytvořit část vzdělávacího programu zaměřenou na ekologii, sport a environmentální výchovu, převážně v době pobytu venku.

Cílem bylo vytvořit část vzdělávacího programu zaměřenou na grafomotoriku, předčtenářskou a předmatematickou gramotnost.

1. Integrovaný blok-září

U nás ve školce

Charakteristika integrovaného bloku

Hlavním záměrem je vytvořit dětem optimální podmínky k pobytu v mateřské škole, usnadnit jim adaptaci, pomáhat nově příchozím vyznat se v prostoru třídy i v režimu dne. Umožnit dětem v případě potřeby adaptaci za přítomnosti rodiče. Postupně se seznamovat s prostorami MŠ a lidmi, kteří v ní pracují, pí učitelkami ve třídě a kamarády ve skupině.

Prostřednictvím společných her a činností s kamarády, pomocí hraček, maňáskových situačních scének seznamovat děti se základy sebeobsluhy, kulturních a hygienických návyků, zacházením s běžnými předměty denní potřeby. Vyprávět si společně o zážitcích spojených s létem, prázdninami, cestováním, cizími zeměmi.

K získávání pocitu zázemí a bezpečí seznamovat děti s denními rituály a ve vhodných situacích společně s dětmi vytvářet pravidla pro soužití ve třídě. Volit okruhy činností vedoucí k získávání sebedůvěry, k rozvoji samostatnosti, schopnosti žít ve společenství (poznání, že každý jsme trochu jiný), vše směřovat k tomu, aby se zde děti cítily spokojené a šťastné.

Seznamování dětí s místem, kde žijí, chodí do školky, s názvem své vesnice. Poznávání tradic – Svatováclavská pouť

Zařazovat tělovýchovné chvíle a pohybové hry v průběhu dne k nastartování pravidelného cvičení.

Doba trvání – od září, prolíná do poloviny října

Vzdělávací cíle:

- Vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu
- Rozvíjet řečové schopnosti
- Rozvíjet tvořivost, tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebe vyjadřování
- Rozvíjet schopnost sebeovládání
- Seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhým
- Poznávat pravidla společenského soužití
- Porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklé v prostředí mateřské školy
- Seznámit se s prostředím mateřské školy a vytvářet si pozitivní vztah k němu
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)

Očekávané kompetence:

- Bez obav se odpoutám od rodičů
- Cítím se bezpečně
- Mám už své kamarády
- Orientuji se bezpečně ve své MŠ
- Bez obav se obracím o pomoc
- Některé kamarády znám jménem

- Vím, které hračky si můžu půjčit sám (a)
- Zvládám některá pravidla soužití ve třídě
- Hraji si rád (a) a pokud chci, zapojím se do hry a ostatních činností

Vzdělávací nabídka navrhovaných činností:

- Seznamování se pozorováním, prováděném v mateřské škole, seznamování se hrou
- Činnosti, které děti zajímají a baví
- Dodržování kázně při hrách, činnostech, které nás tolik nebaví
- Hry ve třídách
- Pozorování všeho dění v MŠ a na zahradě
- Vycházky do nejbližšího okolí
- Poznávání hudebních, výtvarných, pracovních a tělesných činností
- Prohlížení hraček a předmětů, které máme v MŠ k dispozici

2. Integrovaný blok-říjen

Sladká sklizeň

Charakteristika integrovaného bloku

Cílem IB je vést děti k aktivnímu poznávání podzimní přírody, jejich barev a krás. Prostřednictvím vycházek a výletů k zahradám, polím i obchodu přibližovat dětem elementární poznatky o zelenině, ovoci a ovocných stromech. Seznamovat děti s různými druhy ovoce a zeleniny. Ochutnávat a třídít do kategorií. Provádět konkrétní manipulaci s ovocem a zeleninou. Vnímat chutě, vůně a tvary a rozlišovat všemi smysly (čich, zrak, hmat, chuť, sluch). Na základě přímého prožitku z návštěvy lesa, vycházek do okolí probouzet v dětech potřebu pobývat v prostředí podzimní přírody, vnímat rozmanitost barev, hledat její krásy a zákonitosti, vnímat detaily podzimní přírody. Přírodní terén využívat k rozvíjení pohybových dovedností. Učit děti přírodu chránit. Seznámit se s lesními zvířaty a jejich přípravou na zimu, s plody lesa a podzimní přírody, s možností využití některých přírodnin, s významem lesa – domov pro zvířata, ptáky, zdroj dřeva, místo odpočinku, sběr lesních plodů. Rozvíjet poznatky o práci hajného, dřevorubce, o vlastnostech a zpracování dřeva. Motivování dětí ke správnému třídění odpadu. Seznámit se s rozmanitostí podzimního počasí, využívat vítr k pouštění draka. Uvědomovat si vliv chladného počasí na zdraví a umět se chránit – teplé oblečení. Vnímat na sobě rozdíl mezi teplem a zimou. IB využijeme i k podpoření myšlenky o důležitosti ovoce a zeleniny pro naše zdraví, k rozvíjení hygienických návyků, kulturního stolování, stomatologické péče.

Získané poznatky využívat při hrách, výtvarných i praktických činnostech. Rozvíjet manuální dovednosti dětí při tvořivých, kreativních i pracovních činnostech (např. výtvarné tvoření s přírodninami, pěstitelské práce).

Doba trvání – říjen

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet a užívat všechny smysly
- Uvědomit si vlastní tělo
- Rozvíjet jazykové, receptivní dovednosti (vnímání, naslouchání, porozumění)
- Rozvíjet kultivovanost mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- Vytvářet povědomí o širším prostředí, o jeho rozmanitostech a proměnách
- Osvojit si poznatky o lidském těle a jeho zdraví
- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
- Vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého živ. stylu
- Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- Rozvíjet dětskou tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- Poznávat sebe sama (uvědomit si vlastní identitu, získávat větší sebevědomí atd.)
- Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností

Očekávané kompetence:

- Pojmenováváme většinu toho, čím jsme obklopeni
- Porozumíme nasloucháním, pozorováním
- Umíme rozdělit ovoce a zeleninu do kategorie
- Pojmenováváme jednotlivé části těla, některé důležité orgány
- Máme povědomí o těle a jeho vývoji (narození, růst těla a jeho proměny)
- Zvládáme základní pojmy, poznáme a známe ve spojitosti se zdravím, s pohybem, se sportem
- Máme povědomí o způsobu ochrany svého zdraví a bezpečí
- Máme povědomí o tom, jak a jakým způsobem přivolat pomoc
- Známe prevenci ochrany zdraví!
- Dodržujeme bezpečnostní pravidla a tímto předcházíme úrazům
- Známe význam péče o tělo o čistotu a zdraví – osobní hygiena, zvládáme a chápeme tyto pojmy

Nabízené činnosti:

- Lokomoční, pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- Rozhovory, vyprávění
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- Přímé pozorování běžných objektů, předmětů
- Námětové hry a činnosti
- Výlety do zahrad a okolí mateřské školy
- Spontánní hra
- Běžné verbální i neverbální aktivity dítěte a druhých
- Setkávání se s pozitivními vzory ve vztazích a chování
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Činnosti zaměřené k ochraně zdraví, zdravých životních návyků

3. Integrovaný blok – listopad

Barevný podzim

Charakteristika integrovaného bloku

Cílem IB je rozpoznání „podzimních barev“, umět je vyjmenovat a vhodně použít. Na základě pozorování, vyprávění, praktických dovedností, fantazie, představivosti, zkušenosti rozvíjet komunikativní dovednosti dětí. Instalovat krmítko pro ptáky. Prohlubovat kladný vztah k práci (hrabání lupení). Seznamovat děti s různými druhy povolání (maminka, tatínek). Seznamovat s pravidly slušného chování. Pomalu se připravovat na adventní dobu (příprava vystoupení do KD na 1. adventní neděli). Seznamovat děti s vlastnostmi materiálu, z nichž jsou vyrobeny různé předměty kolem nás. Osvojit si poznatky o materiálech a výrobcích z nich. Seznamovat s jednoduchými stavebnicovými systémy a zdokonalovat manipulační schopnosti dětí (dodržovat bezpečnostní pravidla při manipulaci). Seznámit se s tradicí svátku Halloween, objasnit dětem význam tohoto svátku a připomenutí dne památky zesnulých. Motivovat děti k činnostem, které v nich vyvolají hluboký citový prožitek. Podporovat stále dokonalejší chápání světa i dětské radosti a rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění. Rozlišování slovních druhů řeči, pojmenování pozorovaných jevů a skutečností.

Doba trvání – listopad

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet produktivní jazykové dovednosti (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování)
- Posilovat přirozené poznávací city ve vztahu k sobě
- Získávání sebeuvědomění, sebedůvěry, osobní spokojenosti
- Rozvíjet zvědavost, zájem, radost z objevování
- Posilovat přirozené poznávání sebe sama
- Ochránovat osobní soukromí, bezpečnost ve vztahu k ostatním dětem i dospělým
- Vytvářet základní aktivní postoj k životu a ke světu
- Pochopit změny, způsobené lidskou činností
- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- Osvojovat si některé poznatky a dovednosti (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Vytvářet prosociální postoje
- Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- Rozvíjet kooperativní dovednosti

Očekávané kompetence:

- Zvládneme orientaci v prostoru
- Vědomě napodobujeme pohyb
- Domluvíme se slovy i gesty
- Odmítáme komunikaci, která je nepříjemná
- Chováme se zdvořile, vážíme si práce a úsilí druhých
- Osvojujeme si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou nám blízké
- Všimáme si změn v dění v nás i v okolí
- Řešíme problémy, na které stačíme, známé a opakující se situace řešíme samostatně

Vzdělávací nabídka:

- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, relaxační činnosti)
- Jednoduché sebeobslužné činnosti (oblékání, stolování, hygiena, úklid)
- Spontánní hra, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- Činnosti přispívající k péči o životní prostředí, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
- Činnosti relaxační a odpočinkové
- Vyprávění o tom, co prožíváme, slyšíme, vidíme
- Motivovaná manipulace s předměty
- Hry v různých formách, zaměřené na poznání a rozlišování různých společenských rolí
- Zachycovat skutečnost ze svého okolí (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, přírodnin atd.)
- Činnosti zaměřené na poznávání číslic, písmen, znaků a symbolů

4. Integrovaný blok – prosinec

Kouzlo Vánoc

Charakteristika integrovaného bloku

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je vytvořit dětem pohodovou a klidnou atmosféru, vytvořit podmínky k radostnému prožití předvánočního času. Toto období v sobě nese tajemno, sílu kouzel a překvapení, děti mají možnost vše vnímat prostřednictvím přímého prožitku – mikulášská nadílka, nadílka od Ježíška, společná příprava na vánoční čas – zdobení stromečku, výroba vánočních ozdob, pečení a zdobení perníčků, výroba dárečků a posilování citové vazby k rodině. Cílem je seznámit děti s vánočními tradicemi, zvyky, koledami. Upevnit a posílit kamarádské vztahy, naučit vnímat potřeby a pocity ostatních.

Čas Vánoc je samo o sobě něco tajemného, kouzelného, zázračného, děti se na něj těší celý rok, proto je důležité děti nechat proniknout do světa vánočního klidu, pohody, společně kooperovat, získat nové dojmy, zážitky, prožitky vyjádřit verbálně i neverbálně, vytvářet prosociální postoje, rozvíjet sociální citlivost, toleranci, schopnost přizpůsobit se, cítit sounáležitost s ostatními.

Pohybové a sportovní aktivity: zaměřit na zařazování tanečních prvků, naučit se taneček, sladit pohyb s hudbou.

Doba trvání – prosinec

Vzdělávací cíle:

- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře osobní pohody a pohody prostředí
- Rozvíjet paměť a pozornost, přechod od běžných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj kultivace představitosti a fantazie
- Rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev

- Rozvíjet schopnost vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)
- Vytvořit povědomí o mezilidských, morálních hodnotách
- Osvojit si kulturně historické poznatky tohoto období
- Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho podobách

Očekávané kompetence:

- Pohybujeme se v různém prostředí
- Zvládáme jednoduchý úklid
- Rozlišujeme, co prospívá zdraví, co mu škodí
- Projevujeme zájem o knihy, soustředěně nasloucháme četbě, sledujeme divadelní představení, nasloucháme hudbě
- Učíme se nová slova, pozorujeme kulturní objekty
- Umíme odpovídat na otázky, objasňujeme otázky při práci s knihou
- Pracujeme s různým materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání)
- Projevujeme city
- Sledujeme pohádky, příběhy, obohacující život dítěte
- Zaměřujeme se na činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- Samostatně vystupujeme, učíme se správně se vyjadřovat
- Přípravujeme a realizujeme společné zábavy (Mikuláš, Vánoce)

Vzdělávací nabídka:

- Rytmické hry
- Spontánní hry
- Kombinování zážitků a aktivit
- Přednes, recitace, zpěv, dramatizace
- Prohlížení a čtení knih
- Poslech pohádek, příběhů čtených, vyprávěných a reprodukováných
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Nejrůznější hry, různorodého zaměření
- Cvičení v projevovalání citů, estetické a tvůrčí aktivity

5. Integrovaný blok – leden

Věci a předměty kolem nás

Charakteristika integrovaného bloku

Záměrem integrovaného bloku je osvojit si poznatky o zimní přírodě, o změnách počasí v souvislosti s ročním obdobím, o souvisejících přírodních jevech (námraza, led, rampouchy, sněh...), seznámit se s různými druhy zvířat, s jejich způsobem života (přezimování, jejich potrava v zimě), poznat je a umět je pojmenovat.

Prispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu rozvíjením pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky prostřednictvím her a zimních sportů (sáňkování, koulování, stavění sněhuláků...), vést děti k uvědomění si vlastního zdraví, k ochraně zdraví před škodlivými látkami a závislostmi (Využití knih Filipova dobrodružství, Filipova další dobrodružství, Filip

na ostrově šťastného života...). Seznamovat je se způsoby ochrany zdraví, naučit se poznávat jednotlivé druhy oblečení a vědět, k čemu slouží.

Umožnit dětem návštěvu základní školy a seznámit děti s tamními pravidly. Osvojovat si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet základy dialogu, formulovat otázky, umět se vyjádřit a mít povědomí o základních pojmech týkajících se rodiny, bydliště a školy.

Pohybové sportovní aktivity: hry s míčem, procvičování házení horním i dolním obloukem (např. házení ve dvojicích, hod na cíl, hod do koše, hod do dálky).

Doba trvání – leden

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet jazykové schopnosti a zdokonalovat dovednost v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Rozvíjet komunikativní dovednosti
- Rozvíjet tvořivé myšlení
- Získat schopnosti záměrného řízení vlastního chování
- Osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti pro navazování kontaktu s druhými
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí
- Vytvořit si povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi a společností

Očekávané kompetence:

- Ovládáme koordinaci ruky a oka
- Zvládáme jemnou motoriku (zacházení s předměty denní potřeby-štetce, nůžky, tužky, pastelky, papír, modelína, náčiní, nářadí, různé materiály)
- Formulujeme otázky, odpovídáme, hodnotíme slovní výkony, slovně reagujeme
- Postupujeme podle pokynů a instrukcí
- Rozhodujeme o svých činnostech
- Uvědomujeme si své silné i slabé stránky
- Spolupracujeme s ostatními
- Dodržujeme pochopená a dohodnutá pravidla vzájemného soužití
- Vyjednáváme s dětmi i s dospělými ve svém okolí
- Umíme se domluvit na společném řešení (v jednoduchých situacích samy a ve složitějších za pomoci dospělých)

Vzdělávací nabídka:

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, předměty, které nás obklopují, praktické používání
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce, členové a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- Komentování zážitků a aktivit
- Slovní hry, rytmické hry, slovní hádanky, vokální činnosti
- Experimenty s různými materiály a předměty
- Zkoumání vlastností předmětů
- Cvičení organizačních dovedností

6. Integrovaný blok – únor

Můj celý rok a den

Charakteristika integrovaného bloku

Záměrem integrovaného bloku je rozvíjet v dětech představivost, fantazii, schopnost spolupráce při výrobě karnevalových masek a přípravě třídy na karneval.

Chápat rozdělení dne. Umět pojmenovat jednotlivé části dne a rozpoznat jejich typické činnosti (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer a noc). Správně pojmenovat danou část dne podle její typické činnosti.

Chápat pojem týden, vědět, že se skládá ze sedmi dní. Umět rozlišit den všední a víkend. Umět dny v týdnu vyjmenovat, tak jak jdou po sobě.

Chápat pojem rok, měsíc. Mít povědomí o tom, že měsíc trvá přibližně 28-30 dní, že se měsíce střídají, že s tím je spojeno střídání ročních období. Umět pojmenovat a rozpoznat rozdíl mezi jednotlivými roč. obdobími.

Mít povědomí o tom, co je to masopust (tradiční průvod masek po vsi).

Doba trvání – únor

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet psychickou i fyzickou zdatnost
- Rozvíjet kultivovaný projev
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem
- Rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňujících získávání pocitů, dojmů a prožitků
- Rozvíjet kooperativní dovednosti
- Vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla
- Seznamovat se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytváření dementního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané kompetence:

- Zvládneme základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Zvládneme běžný způsob pohybu v různém prostředí (překážky, hod míčem, chytání míče)
- Koordinujeme lokomoci, sladíme pohyb s hudbou
- Vyjadřujeme myšlenky, nápady, pocity, vhodně formulujeme věty
- Popisujeme vzniklou situaci
- Vědomě používáme všechny smysly, pozorujeme, všímáme si nového
- Umíme najít podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů, jevů
- Uplatňujeme potřeby, přání s ohledem na druhé, dokážeme obhajovat svůj názor
- Uvědomujeme si, že se můžeme setkat s nebezpečím

Vzdělávací nabídka:

- Hry, dramatizace, karneval v mateřské škole
- Prohlížení knih a časopisů a encyklopedií
- Motivované rozhovory, dialogy
- Cvičení v projevování citů-navození situace
- Přímé pozorování všeho okolo nás
- Hry podporující fantazii, tvořivost, představivost kognitivní, imaginativní, výtvarné, hudební, konstruktivní, taneční, dramatické
- Spontánní hra na pohádkové bytosti
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- Běžné komunikační aktivity
- Hry zaměřené na různé společenské role
- Pozorování přírody, činnosti lidí

7. Integrovaný blok – březen

Čekáme na jaro

Charakteristika integrovaného bloku

Záměrem je seznámit děti s pojmy rodina a domov. Znáť a vyjmenovat nejbližší členy své rodiny – rodiče, sourozence, vnímat jejich vzájemné vztahy a spolupráci, vyjmenovat také ostatní členy rodiny a správně pracovat s pojmy – prarodiče, tety, strýčkové, bratrance, sestřenice. Uvědomovat si emoce a city vůči rodině, popsat jednotlivé emoce, jako mít rád, být smutný a veselý, rozzlobený, emoce, které s rodinou souvisí. Pomocí různých scének emoce vyjádřit. Popsat své rodiče slovně i výtvarně, ztvárnit jejich zaměstnání pantomimicky, pomocí dramatizace. Popsat, co mají na rodičích rádi, co se jim líbí, co mají rádi na sobě, jací jsou, jak vypadá maminka a tatínek. V souvislosti s plynutím času získat informace o narození miminka a růstu lidského těla. Uvědomit si individuální rozdílnost a možnosti každého lidského těla při nejrůznějších fyzických aktivitách, být tolerantní vůči ostatním, radovat se z pokroků, ze zvládnutého. Orientovat se v řemeslech a zaměstnáních svých rodičů, učit se ocenit a respektovat význam lidské práce. Uvědomovat si i svou náplň činností během dne, orientovat se v čase – včera/zítřa. Pochopit význam a systém školní docházky a vzdělávání – školy mateřské, základní, střední, vysoké a v souvislosti s tím také pochopit a ocenit práci zaměstnanců školy – práce učitelů, kuchařek, uklízeček.

Hlavním záměrem je seznámit děti s krásami jarní přírody a jejími proměnami: změny počasí, první jarní květiny, pučení stromů, přilet ptáků z teplých krajín, probouzení hmyzu, zvířata a jejich mláďata. Seznámit s tradicemi Velikonoc, významy jednotlivých dnů (zelený čtvrtek, velký pátek apod.), s jarními písněmi. Využít netradičních materiálů k zhotovování výrobků z papíru, proutí a zdobení kraslic. Vést děti k slovnímu i výtvarnému vyjádření svých zážitků z Velikonoc. Rozvíjet zvědavost, zájem a radost dětí z objevovaného i z nových možností her na zahradě (hry v písku, míčové hry, dopravní hry aj.), ze sportování na školním hřišti, zdolávání překážkové dráhy (využití zahradního načiní, nářadí). Seznámit se s novými básněmi, říkadly, procvičit orientaci v prostoru, sladit pohyb s rytmem písní o jaru, v hudebně

pohybových hrách. Realizovat poznávací výlety, vycházky do přírody, vnímat jarní přírodu všemi smysly. Shrnout elementární poznatky o přírodě a rozlišit co je živá a neživá příroda.

Doba trvání – březen

Vzdělávací cíle:

- Získávat relativní citovou samostatnost
- Rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Vytvářet pozitivní vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podporovat a rozvíjet zájem o učení
- Osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- Vytvářet základy pro práci s informacemi
- Rozvíjet a kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání
- Osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dětí, rozvíjet schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- Rozvíjet společenský i estetický vkus

Očekávané kompetence:

- Projevujeme zájem o knihy
- Pozorujeme, zkoumáme, objevujeme, všímáme si souvislostí, experimentujeme a užíváme jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Řešíme problémy na základě bezprostřední zkušenosti – cestou pokusu a omylu
- Rozšiřujeme si slovní zásobu a aktivně ji používáme k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dokážeme se prosadit ve skupině, ale i podřídit se, domlouvat se a spolupracovat
- Svoje činnosti a hry plánujeme, organizujeme, řídíme a vyhodnocujeme
- Provádíme jednoduché práce na zahradě i ve třídě

Vzdělávací nabídka:

- Spontánní hra ve všech podobách
- Pozorování okolí
- Prohlížení knih, časopisů, obrázků, encyklopedií
- Smyslové a psychomotorické hry
- Výlety do okolí mateřské školy
- Pěstitelské práce a hry v zahradě
- Dechová, protahovací, průpravná cvičení
- Pokusy s cibulí, sázení semínek, rostlinek...
- Pozorování hospodářských zvířat, jejich mláďat, ptáků na obrázku i ve skutečnosti
- Malování velikonočních vajec a vyrábění velikonočních dekorací

8. Integrovaný blok-duben

Jaro už je tu

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím lidových i umělých pohádek, bajek a příběhů s dětským hrdinou vést k rozlišování a hodnocení chování pohádkových hrdinů, vést k pojmenování charakterových vlastností. Prostřednictvím literárních textů rozvíjet verbální i neverbální komunikaci, slovní zásobu, vyjadřování a paměť. Vést k záměrnému naslouchání a k reprodukci v souvislých větách. Pohádky využít k dramatizaci, k seznamování s různými druhy loutek. Ukázat dětem knihu jako zdroj poznání, pracovat s atlasy, encyklopediemi, Využívat prožitkové aktivity (výstava pohádkových knížek, návštěva knihovny, divadelní představení) k osvojování si základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností

Zařadit téma dopravní výchovy, kdy si děti budou upevňovat základní pravidla chování na ulici a na chodníku, při přecházení přes silnici, rozumět světelné signalizaci, přechod pro chodce, chápat základní dopravní značky. Seznámit děti se záchrannými složkami a jejich významem, s různými druhy dopravy. Umět bezpečně rozlišit základní geometrické tvary (kruh, čtverec, obdélník a trojúhelník). Poznatky a dovednosti získávat především přímým prožitkem. V souvislosti s vycházkami a výlety seznamovat děti s bezpečným chováním v dopravním prostředí, při pohybu na chodníku a silnici.

Seznámit se s tradicí pálení čarodějnic (výroba čarodějnice).

Pohybové a sportovní aktivity: věnovat se různým druhům běhu (např. běh na určitou vzdálenost, štafetový běh, překážkový běh).

Doba trvání – duben

Vzdělávací cíle:

- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře osobní pohody a pohody prostředí
- Rozvíjet a kultivovat představivost a fantazii
- Rozvíjet schopnost vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)
- Chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet pozitivní vztah k němu
- Posilovat přirozený poznávací cit
- Poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě
- Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Vytvořit povědomí o mezilidských, morálních hodnotách
- Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho podobách

Očekávané kompetence:

- Pohybujeme se bezpečně v různém prostředí

- Umíme využít informativních a komunikativních prostředků (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon.)
- Zvládneme jednoduchý úklid
- Pracujeme s různým materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání)
- Sledujeme pohádky, příběhy, obohacující život dítěte
- Poznáváme různé lidské vlastnosti
- Samostatně vystupujeme, učíme se správně se vyjadřovat

Vzdělávací nabídka:

- Rytmické hry
- Kombinování zážitků a aktivit
- Přednes, recitace, zpěv, dramatizace
- Prohlížení a čtení knih, dopravních značek
- Hra s dřevěnými skládačkami (vývoj člověka)
- Výroba čarodějnice z různých druhů materiálu
- Vycházky po ulici
- Bezpečné přecházení po přechodu, pozorování dopr. prostředků
- Pochopit základní bezpečnostní pravidla při účasti v silničním provozu
- Poslech pohádek, příběhů čtených, vyprávěných a reprodukováných
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Nejrůznější hry, různorodého zaměření
- Poznávání geometrických tvarů, třídění, přiřazování

9. Integrovaný blok-květen

Měsíc květů

Charakteristika integrovaného bloku

Záměrem integrovaného bloku je osvojit si poznatky o květinách, léčivých rostlinách o životě hmyzu, životě na louce o stavbě květu. Mí povědomí o tom, co potřebují rostliny ke svému růstu, co potřebují drobní živočichové k životu. Poznat některé druhy hmyzu (včela, mravenec, motýl, slunéčko sedmítečné...), názvy jarních květin (tulipán, narcis, hyacint ...). Využít encyklopedií a přímé pozorování při pobytu venku. Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou přírodu chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

V rámci svátku Den matek se zaměřit na uvědomění si citového vztahu mezi matkou a dítětem, na pomoc mamince a připravit vystoupení pro maminky.

Získávat povědomí o koloběhu vody a různých podobách v přírodě (potok, řeka, rybník, jezero, moře, oceán). Pokusy s vodou. Rozvíjet pozorovací schopnosti při vycházkách do přírody. Seznámit děti s pověstí o studánce „Halabrunce“, uspořádat výpravu k této studánce. Rozvíjet dovednosti a schopnosti týkající se koloběhu vody, života ve vodě a v jejím okolí. Seznamovat se s vodními živočichy.

Doba trvání – květen

Vzdělávací cíle:

- Uvědomovat si vlastní tělo
- Rozvíjet a užívat všechny smysly
- Osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- Rozvíjet zpřesňování a kultivaci smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvíjet paměť a pozornost, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvíjet a kultivovat představivost a fantazii
- Vytvářet základy pro práci s informacemi
- Rozvíjet schopnosti sebeovládání
- Rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvíjet kooperativní dovednosti
- Rozvíjet schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- Rozvíjet společenský a estetický vkus
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané kompetence:

- Dokážeme vyjádřit a sdělit své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Umíme využít informativní a komunikativní prostředky, (knížky, encyklopedie, počítač, telefon a jiné) se kterými se dítě běžně setkává
- Samostatně rozhodujeme o svých činnostech, umíme si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Dokážeme se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouváme a spolupracujeme, respektujeme druhé, vyjednáujeme, přijímáme a uzavíráme kompromisy
- Chápeme, že se můžeme o tom, co děláme, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídáme
- Víme, že není jedno, v jakém prostředí žijeme, uvědomujeme si, že se svým chováním na něm podílíme a že je můžeme i ovlivnit

10. Integrovaný blok – červen, červenec

Naše planeta Země

Charakteristika integrovaného bloku

Děti si díky různým činnostem procvičují, upevňují poznatky, vědomosti a dovednosti nabyté za celý školní rok a učí se je využívat při vhodných příležitostech. Hlavním záměrem je vytvořit pozitivní, veselou atmosféru, která pramení ze Dne dětí. Připravit dětem radostné prožití oslavy prostřednictvím soutěživých her, radovánek a zábavných činností. Formou pomyslného cestování po mapě se naučit pojmenovat různé národnosti a rasy – Evropan, Japonec, Eskymák, indián, černoch.... Uvědomovat si rozdíly ve způsobech života, v užívání rozdílných jazyků v různých zemích a kulturách. Využít knihy Filipova dobrodružství k prevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí. Okolní svět je pro nás zajímavý, různorodý nikoli nepřátelský. Posilovat kamarádké vztahy. Přiblížit dětem zajímavá místa na naší planetě Zemi, ta, která nevidíme v naší přímé blízkosti – moře, džungle, pouště. Rozvíjet poznatky o exotických zvířatech.

Seznámit se s naší zemí, její historií, krajinou a státními znaky. Vyprávět si o Zemi a jiných planetách: seznámit se s globusem, střídáním dne a noci, možnostmi dopravy do vesmíru (raketa, raketoplán, kosmonaut). Přiblížit vývoj života na zeměkouli od počátku (pračlověk, dinosauři). Seznámit se s vesmírem, hvězdami, souhvězdími a planetami. Využít encyklopedie, zeměpisné atlasy a jiné odborné knihy a časopisy.

Prostřednictvím poznávacích vycházek se seznamovat s vesnicí, místem a prostředím, ve kterém žijí. Chápat význam pojmu „domov“ jako místa, kde je nám dobře. Vytvářet pozitivní vztah k vesnici, ve které žijí, seznamovat s významnými místy ve svém okolí (studánka Halabrunka, šlápota panny Marie) v okolí bydliště.

Zařadit téma dovolených, letní přírody, blížících se prázdnin. Poučit děti o bezpečném chování po dobu prázdnin – v lese, u vody apod.

Pohybové a sportovní aktivity: procvičení gymnastických prvků (např. kotoul). Využít školní zahradu ke všem sportovním disciplínám, realizovaným během školního roku.

Doba trvání – červen

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet zájem o dění kolem nás
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností, vnímat přijímat základní hodnoty v tomto společenství ve srovnání s naší kulturou
- Poznávání jiných kultur a vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Vytvářet základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Vytvářet povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- Osvojit si poznatky o elementárních, znakových systémech a jejich funkcích (čísla, abeceda)

- Pokládat základy pro práci s informacemi

Očekávané kompetence:

- Umíme popsat situaci podle obrázku
- Poznáme napsané své jméno
- Poznáme některá exotická zvířata
- Odhalujeme podstatné znaky, vlastnosti předmětů, najdeme bezpečně společné znaky – podoba, rozdíly, charakterové rysy, vzájemné souvislosti)
- Vnímáme, že je zajímavé dozvídat se nové informace
- Učíme se pozorováním, přirovnáváním, tříděním, porovnáváním atd.

Vzdělávací nabídka:

- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a různými předměty
- Námětové hry
- Činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné i pojmové)
- Činnosti zaměřené k seznamování s novými poznatky o světě – mapa, glóbus
- Přirozená časová i logická posloupnost dějů
- Prohlížení knih, časopisů a encyklopedií

Součástí našeho ŠVP je tento celoroční projekt:

ekologické zaměření ve výchovně vzdělávací oblasti

„Svět zeleného ticha“ - ...všechny knihy zežloutnou, ale „Kniha přírody“ má každý rok nové a nádherné vydání. Hans Christian Andersen

září	Co je les
říjen	Stromy v lese
listopad	Zvířata v lese
prosinec	Zima v lese
leden	Myslivci v lese
únor	Co nám les dává
březen	Ptáci a hmyz lesa
duben	Co vidíme na louce (herbář rostlin z našeho okolí s pomocí dětí)
květen	Zajímavost o zvířatech
červen	Co víme o lese
červenec	Moje pomoc přírodě
srpen	Krásy mé vlasti

Evaluační systém

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Sledujeme:

- naplňování cílů školního programu
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- průběh vzdělávání
- kvalitu podmínek vzdělávání
- kvalitu práce pedagogů
- výsledky vzdělávání

Prostředky autoevaluace:

Předmět evaluace:

práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizaci řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů.

Formy a metody (způsob provedení):

rozhovor, diskuse, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitelky školy, pedagogické porady

Zdroje informací:

děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy, postoje rodičů, pedagogický sbor a další odborníci, zřizovatel, ZŠ, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI

Časový plán

• hodnocení konkrétních činností, výsledků hry jedince či skupiny provádí učitelka společně s dětmi	průběžně
• podmínky a kvalita výsledků práce v rámci třídy hodnotí obě učitelky	průběžně
• hodnocení chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj a relativní posun dítěte provádí učitelky (záznamy o dětech do záznamového archu předškolního dítěte “	leden, červen
• hodnocení učitelek provádí ředitelka základní školy, individuálně, formou hospitací	průběžně, 2x ročně

• sebehodnocení provádí učitelka rozbořem své práce	průběžně
• evaluace integrovaného bloku, jeho průběhu a výsledků provádí učitelky	průběžně, měsíčně
• kontrolu třídní dokumentace provádí ředitelka základní školy	měsíčně
• kvalitu a efektivnost vzdělávacího procesu provádí ředitelka ZŠ na pedagogických poradách	měsíčně
• věcné a psychosociální podmínky hodnotí ředitelka ZŠ a učitelky	průběžně
• spoluúčasť rodičů, ohlasy na práci školy zjišťují učitelky rozhovorem s rodiči	průběžně
• vyhodnocení vzdělávacího obsahu ŠVP na úrovni třídy provádí učitelky	závěr roku
• evaluaci školního programu a vyhodnocení vzdělávacího obsahu provádí učitelky a ředitelka ZŠ	závěr roku

Oblasti hodnocení školy

Podmínky ke vzdělávání:

- personální podmínky vzdělávání
- odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Materiálně-technické podmínky:

- zahrada a její vybavení
- vybavení nábytkem, hračkami, učebními pomůckami, audiovizuální

Finanční podmínky:

- přímé neinvestiční výdaje přidělované krajským úřadem (platy, odvody, ONIV)
- příspěvek na provoz od zřizovatele
- další zdroje (sponzorské dary)

Průběh vzdělávání:

- ŠVP VP
- plán a koncepce školy
- vedení pedagogické dokumentace

Organizace výchovně vzdělávacího procesu:

- informační systém, nástěnky
- spolupráce s jinými subjekty, PPP a SPC
- spolupráce s rodiči, besídky, konzultace, informační schůzky na začátku školního roku

Oblast vzdělávání:

- soulad výuky s RVP VP
- soulad TVP se ŠVP a jeho cíli
- plnění specifických cílů vzdělávacích bloků

- respektování individuálních potřeb, tempa dětí, individuální plány
- podpora osobnostního rozvoje, sebedůvěry, úcty, formování mezilidských vztahů
- formování vztahů k dospělým, ke kamarádům, k přírodě
- hodnocení výsledků vzdělávání (pohybový rozvoj, chování, jazykové dovednosti, fantazie a tvořivost, estetika, vztah k práci, k učení)

Hlavní kritéria výchovy a vzdělávání dle RVP PV

Oblast biologická „Dítě a jeho tělo“ (Jsem človíček šikovný a samostatný? – 2 část)

- dítě zachovává správné držení těla
- dítě se pohybuje koordinovaně
- dítě dokáže házet a chytat míč, užívat různé náčiní
- dítě dokáže napodobovat pohyb podle vzoru
- dítě dokáže zacházet s tužkou, barvami, nůžkami, papírem
- dítě dokáže používat běžně předměty, hračky a pomůcky odpovídajícím způsobem
- dítě se samo obléká, obouvá, stoluje
- dítě se postará o sebe a o své věci
- dítě udržuje pořádek
- dítě pojmenovává části těla i některé vnitřní orgány
- dítě se chová opatrně a bezpečně

Oblast psychologická „Dítě a jeho psychika“ (Jsem připraven – a číst a počítat?)

A) jazyk a řeč

- dítě dokáže pojmenovat většinu věcí a dějů v okolí
- dítě správně vyslovuje, mluví jasně a zřetelně
- dítě mluví gramaticky správně
- dítě dokáže zachytit myšlenku příběhu a zopakovat jí ve správných větách
- dítě vede rozhovor, ptá se, slovně reaguje
- dítě reprodukuje říkanky a písničky
- dítě chápe slovní vtip a humor
- dítě rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky
- dítě sleduje očima zleva doprava
- dítě pozná některá písmena a číslice
- dítě pozná své napsané jméno

B) poznání, myšlení, představivost, fantazie

(Jsem připraven-a učit se psát? Jsem připraven-a číst a počítat?)

- dítě se dokáže soustředit na činnost a udržet pozornost
- dítě postřehne, co je nové a co změněné
- dítě dokáže rozlišit tvary a další vlastnosti předmětů zrakem i hmatem
- dítě zná a rozlišuje barvy (černá, bílá, zelená, modrá, žlutá, hnědá, oranžová, růžová, šedá atd.)
- dítě dokáže rozlišit zvuky a tóny

- dítě vyjadřuje své představy, uplatňuje vlastní fantazii
- dítě ovládá hry tvořivé, nápadité ve výtvarných, hudebních, konstruktivních, dramatických či pohybových činnostech
- dítě rozlišuje základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník)
- dítě samostatně uvažuje a přemýšlí
- dítě dokáže kreslit s určitým záměrem
- dítě chápe podstatné znaky a vlastnosti předmětů, jejich podobu či rozdíl
- dítě porovnává, uspořádává a třídí předměty podle určitého pravidla (pozná více, méně, stejně, první, poslední apod.)
- dítě se orientuje v elementárním počtu do rozsahu první desítky
- dítě chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.)
- dítě chápe elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)
- dítě zvládá z paměti krátké texty, úmyslně si pamatuje a vybavuje
- dítě zvládá postupovat podle instrukcí a pokynů
- dítě dokáže odlišit hru od systematické práce
- dítě samostatně kreslí, modeluje, používá barvy, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábí z různých jiných materiálů a přírodnin aj.
- dítě zpívá písně, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, pohybuje se rytmicky podle hudby

C) city, vůle, sebepojetí

- dítě je samostatné
- dítě má svůj názor
- dítě se aktivně rozhoduje
- dítě se dokáže ovládat
- dítě umí souhlasit i odmítnout
- dítě si uvědomuje své slabé i silné stránky
- dítě se dokáže vyrovnat s neúspěchem
- dítě dokáže vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a dokončit ji
- dítě dokáže respektovat daná pravidla v běžném chování a při hrách
- dítě dokáže organizovat činnost či hru
- dítě projevuje radost, soucit, náklonnost
- dítě projevuje nadšení

Oblast interpersonální „Dítě a ten druhý“

(Jsem človíček šikovný a samostatný? – 1 část)

- dítě umí přirozeně komunikovat s učitelkou
- dítě umí přirozeně komunikovat s vrstevníky
- dítě je ohleduplné, respektuje druhé dítě, neprosazuje se na jeho úkor
- dítě si umí společně hrát a pracovat
- dítě se dělí o hračky a pomůcky
- dítě umí vyjednávat, problémy řeší dohodou
- dítě se neposmívá druhému, neubližuje mu
- dítě dokáže podporovat dětská přátelství, kamarádství, rodinné vztahy

- dítě se umí podělit s druhým, půjčit, střídat se, pomoci
- dítě dokáže verbálně i neverbálně komunikovat s dětmi i dospělými

•

Oblast sociálně kulturní „Dítě a společnost“

(Jsem človíček šikovný a samostatný?)

- dítě si uvědomuje autoritu, je zdvořilé
- dítě zdraví děti i dospělé
- dítě vyslechne sdělení, neskáče do řeči
- dítě uposlechne pokyn
- dítě poprosí, poděkuje, požádá o pomoc
- dítě dodržuje pravidla skupiny
- dítě dodržuje herní pravidla, hraje a chová se spravedlivě
- dítě se dokáže podřídit rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- dítě spolupracuje s ostatními dětmi ve skupině
- dítě vyjednává a domluví se na společném řešení
- dítě uctívá tradice, oslavy narozenin, kulturní a sportovní akce

Oblast enviromentální „Dítě a svět“ (Co už vím o světě)

- dítě má všestranné a bohaté poznatky o bezprostředním okolí a dění, o světě, přírodě, o životě lidí, kultuře svého prostředí
- dítě se orientuje bezpečně v běžném životě
- dítě se chová přirozeně v běžných situacích a známém prostředí
- dítě v zásadě ví, co je dobré a co špatné (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- dítě si uvědomuje běžná nebezpečí, chová se bezpečně
- dítě dokáže manipulovat a experimentovat s materiálem, surovinami
- (např. sníh v teple, voda v mrazáku, kámen vhozen do písku a do vody apod.)
- dítě dokáže provozovat pěstitelské a chovatelské aktivity, pečovat o prostředí
- třídy, školy a jejich okolí (zalévání květin, sázení semínek apod.)
- dítě se chová ohleduplně a šetrně k věcem i k přírodě

Záznamový arch hodnocení rozvoje a učení v posledním roce předškolního vzdělávání:

Dítě, které ukončuje předškolní období, a které se ocitá na vstupu do povinného školního vzdělávání, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládnout s uspokojením život ve školním prostředí.

Záznamový arch je určen pro nejstarší děti, tedy ve věku od 5 let a pro děti s odloženou povinnou školní docházkou. Učitelky mohou dle svého uvážení použít tento záznamový arch i pro mladší děti. Hodnocení se provádí na začátku školního roku, během roku a na jeho konci. Opakování nám umožňuje průběžně ověřovat, zda a na kolik jsou naše pedagogická opatření účinná a podle toho pak plánovat další vzdělávací nabídku.

Hodnocení u mladších dětí je především orientační. Jejich vývoj zaznamenáváme každý školní rok na samostatný záznamový arch dítěte.

Záznamový arch předškolního dítěte

Jméno:

Datum narození:

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Je dostatečně fyzicky vyspělé					
Jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu Na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
Samostatně se obléká					
Je samostatné při jídle					
Je samostatné při zvládnání pravidelných denních úkonů (hygiena, příprava či úklid pomůcek, hraček apod.)					
Dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od bonbónu, srovná hračky aj.)					
Dokáže se postarat o své věci					
2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Vyzná se ve svém okolí (ví kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
Rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
Ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
S pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
Dovede vyřídit drobný vzkaz					
Dokáže si vhodně říct o to, co potřebuje					
Odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					
3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
Vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
Projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
Reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
Dovede odložit přání na pozdější dobu					
Dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
Dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
Dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
Dokáže vyjednávat a dohodnout se					
Dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se, či naopak nezúčastnění se					
Komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
Při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
Pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					
5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, bezproblémová komunikace					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Vyslovuje správně všechny hlásky					
Mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
Mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)					
Rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí, má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
Běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelné nedorozumění)					
Rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes atd.), zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně těchto pojmů užívá					
6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
Je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
Tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
Dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					
7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)					
	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					

Rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
Dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově slabiky)					
Dokáže najít rozdíly ve dvou obrazcích či ve dvou podobných slovech					

8. Logické a myšlenkové operace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
Dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
Dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
Vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
Přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (asi 10–15 min), neodbíhá od nich					
Soustředí se i na ty činnosti, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
Dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
Dokáže přijmout úkol či povinnost					
Dokáže postupovat podle pokynů					
Zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
Dovede odlišit hru od systematické práce					

Poznámky

Práva a povinnosti dětí a jejich zákonných zástupců v mateřské škole, podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Dítě má právo

- Na vzdělání.
- Na rozvoj osobnosti podle míry svého nadání, rozumových i fyzických schopností.
- Na speciální péči a přístup v rámci možností mateřské školy, pokud se jedná o dítě mimořádně nadané.
- Na speciální péči v rámci možností mateřské školy, pokud se jedná o dítě se speciálními potřebami.
- Na ochranu před sociálně-patologickými jevy, na ochranu před fyzickým a psychickým násilím.
- Na ochranu před návykovými látkami, které ohrožují tělesný a duševní vývoj dítěte a jeho zdraví.
- Na ochranu před informacemi a vlivy, které by narušovaly rozumovou a mravní výchovu dítěte a nevhodně ovlivňovaly jeho morálku.
- Na respektování soukromí svého i soukromí rodiny.

Dítě má povinnost

- Chovat se podle pravidel, která si stanovíme na začátku škol. roku, tzv. Desatero třídy.
- Obecná ustanovení:
- Uklízet hračky a ostatní věci na svá místa.
- Dodržovat hygienické návyky.
- Upevňovat a udržovat společenské návyky.
- Dodržovat bezpečnostní pokyny.
- Neničit hru kamarádům, spory řešit vzájemnou domluvou, nebrat věci, které jim nepatří.
- Neopouštět třídu bez domluvy s učitelkou.
- Při pobytu venku dbát bezpečnostních pravidel.
- Chovat se slušně ke všem osobám pohybujícím se v prostředí MŠ.
- Neničit zařízení MŠ.
- Dodržovat bezpečnostní pokyny na akcích pořádaných MŠ mimo budovy mateřské školy.

Viz. Osnova poučení o bezpečnosti na začátku školního roku v MŠ.

Zákonný zástupce má právo

- Zákonný zástupce dítěte má právo na diskrétnost a ochranu informací, týkajících se jejich osobního a rodinného života.
- Zákonný zástupce dítěte má právo po dohodě s učitelkou být přítomen (zejména při adaptaci dítěte na kolektiv, prostředí MŠ nebo při výchovných činnostech) ve třídě tak, aby nebyl narušován provoz MŠ, práce učitelek a činnosti ostatních dětí.
- Zákonný zástupce dítěte má právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí, jejich individuálních pokrocích či problémech, na poradenskou činnost.
- Zákonný zástupce dítěte má právo přispívat svými nápady a náměty k obohacení výchovného programu MŠ.
- Zákonný zástupce dítěte má právo vznášet připomínky a podněty k práci školy přímo u učitelky nebo ředitelky školy, která je v zákonné lhůtě vyřídí nebo postoupí nadřízeným orgánům.

Zákonný zástupce je povinen

- Zajistit řádnou a pravidelnou docházku dítěte do mateřské školy.
- Zajistit, aby dítě docházelo do mateřské školy čisté, upravené, dbalo na osobní hygienu.
- Na vyzvání pedagogického pracovníka mateřské školy se zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se výchovy a vzdělání.
- Informovat mateřskou školu o změně zdravotní způsobilosti dítěte, zdravotních obtížích dítěte, nebo jiných závažných skutečnostech.
- Omluvit dítě z nepřítomnosti v mateřské škole.
- Oznamovat mateřské škole údaje, které jsou důležité pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a změny v těchto údajích (změna bydliště, telefon, nová alergie atd.).
- Sledovat aktuální informace a pokyny na vývěškách a nástěnkách a řídit se jimi, dbát na bezpečnost dítěte po dobu trvání společných akcí v mateřské škole (besídky, slavnosti).
- Řídit se Školním řádem a nenarušovat provoz mateřské školy.
- Zákonný zástupce má povinnost uhradit předepsané platby za předškolní vzdělávání a stravování dítěte v daném termínu.

Práva pedagogických pracovníků

- Přijímat do MŠ pouze zdravé děti v zájmu zachování zdraví ostatních dětí.
- Odmítnout přijetí dítěte do provozu MŠ s infekčními onemocněními a příznaky začínajícího nachlazení.
- Projednat se zákonnými zástupci jakýkoliv přestupek jejich dítěte a vyvodit z něj důsledky.
- Pedagogický pracovník má právo znát zdravotní stav dítěte, změny zdravotního stavu, infekční onemocnění v rodině. Po ukončení léčby by rodiče měli v zájmu zdraví svého dítěte, ale i v zájmu zdraví ostatních dětí, doložit zprávu od dětského lékaře nebo čestné prohlášení, že je dítě zdravé a může do kolektivu ostatních dětí, a tudíž nemůže svým zdravotním stavem ohrozit samo sebe, ale ani zdraví ostatních dětí a zaměstnanců školy.

Vztahy dětí a zákonných zástupců s pracovníky mateřské školy

- Všichni zaměstnanci školy chrání děti před týráním a hrubým zacházením, dbají, aby děti nepřicházely do styku s informacemi pro ně nevhodnými.
- Zjistí-li pracovník školy, že je dítě týráno nebo je s ním jinak špatně zacházeno ve škole i mimo školu, informuje o této skutečnosti ředitelku mateřské školy.
- Pracovníci mateřské školy se nevměšují do soukromí dítěte, chrání je před útoky na jejich pověst a pověst jejich rodiny.
- Informace, které zákonný zástupce dítěte poskytne do školní matriky, nebo jiné důležité informace o dítěti jsou důvěrné a pracovníci školy se v těchto případech řídí zákonem č.110/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně-patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Bezpečnost budovy mateřské školy

- Budova mateřské školy a areál školních zahrad jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob podle svých specifických podmínek.
- Bezpečnost dětí je zajištěna po celou dobu provozu pedagogickými pracovníky.
- Zaměstnanci školy mají povinnost okamžitě informovat o vzniku mimořádné události ředitelku mateřské školy a přijmout opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Děti smějí nosit do mateřské školy pouze předměty a hračky, které byly předem zkontrolovány s třídními učitelkami.
- V celém areálu mateřské školy je zákaz kouření, užívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek.
- Do areálu MŠ je zakázáno vodit psy.

Ochrana před sociálně-patologickými jevy

- Pedagogové se snaží ovlivňovat vztahy ve třídě nenásilně prosociálním směrem. Snaží se zachycovat rizikové faktory v chování dětí, podněcují děti ke zdravému životnímu stylu, podporují sociální vazby, vysvětlují dětem přiměřeným způsobem některé prvky xenofobie, nesnášenlivosti. Mateřská škola se snaží předcházet nežádoucím projevům především dostatečně širokou nabídkou činností pro děti v rámci školních vzdělávacích programů a ve spolupráci s rodinou.
- Mateřská škola je povinna oznámit příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí skutečnosti, které nasvědčují tomu, že je dítě týráno nebo zanedbáváno.
- Pedagogičtí pracovníci a ostatní pracovníci mateřské školy průběžně sledují podmínky a situaci v mateřské škole z hlediska výskytu sociálně-patologických jevů.

Ochrana zdraví dětí

- Do mateřské školy mohou chodit děti **zcela zdravé**. Učitelky mají právo v zájmu ostatních dětí nepřijmout dítě nachlazené či s infekčním onemocněním a vyžadovat od rodičů potvrzení pediatra. Zákonní zástupci jsou povinni nahlásit výskyt infekčního onemocnění v rodině a údaje o zdravotním stavu dítěte.
- Při zjištění nebo důvodném podezření na infekční onemocnění (včetně vší) budou neprodleně informováni zákonní zástupci dítěte. Dítě bude do jejich příchodu odděleno od ostatních dětí, aby nedošlo k šíření infekce.
- Před nástupem dítěte do mateřské školy předloží zákonní zástupci evidenční list dítěte potvrzený pediatrem.
- Výskyt každého závažného infekčního onemocnění dítěte jsou zákonní zástupci povinni ihned oznámit učitelce nebo ředitelce mateřské školy.
- V případě školního úrazu je učitelka povinna zajistit první pomoc dítěti a lékařské ošetření dítěte. O úrazu dítěte je zákonný zástupce informován bezodkladně.
- Při příznacích onemocnění dítěte v době pobytu v mateřské škole (teplota, zvracení, bolesti břicha nebo jakékoliv změně zdravotního stavu) je zákonný zástupce telefonicky informován a vyzván k zajištění další zdravotní péče o dítě.
- Jestliže má dítě omezenou nebo sníženou zdravotní způsobilost v důsledku např. poúrazového stavu (sádra, ortéza), medikace a v podobných případech, kdy je zdravotní způsobilost snížena nebo omezena, si mateřská škola vyhrazuje právo toto dítě k docházce do mateřské školy nepřijmout. Docházka se projednává individuálně vzhledem k aktuálním podmínkám provozu mateřské školy s učitelkou pracoviště, kam dítě dochází.

Podmínky zacházení s majetkem mateřské školy

- Pedagogičtí pracovníci dbají, aby nebylo záměrně ničeno vnitřní ani venkovní zařízení mateřské školy.
- Děti se učí vážit si hraček, pomůcek, knih, které mají k dispozici.
- Zákonní zástupci pobývají v mateřské škole jen nezbytně nutnou dobu pro předání a převzetí dítěte a po dobu jednání s pedagogickými pracovníci.
- Budova se po příchodu dětí do mateřské školy uzamyká. Každý zaměstnanec, který otevírá budovu cizím příchozím, je povinen zjistit důvod návštěvy a zajistit, aby se příchozí nepohybovali nekontrolovatelně po budově mateřské školy.

Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole

Ředitel školy je povinen zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách pořádaných mateřskou školou.

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

Každá učitelka je odpovědna za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy, do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám či jinému pedagogovi.

Zvýšenou pozornost na bezpečnost dětí věnuje učitelka při:

- tělovýchovných aktivitách, zajišťuje soustavnou pomoc na rizikových místech,
- při chůzi po chodníku u frekventované silnice, při přecházení vozovky – používá terčík, reflexní vesty, seznamuje děti s bezpečnostními pravidly
- při pracovních činnostech (práce s dětským náradím apod.)
- při pobytu na zahradě – mít stále přehled o všech dětech

Opatření při sportovních akcích a výletě:

- Ředitel rozhoduje na základě náročnosti a počtu dětí o určení další způsobilé osoby k zajištění bezpečnosti dětí.
- Stanoví vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích a pravidlech chování při těchto situacích.

Opatření při úraze:

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytném případě zajistí prevoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitele školy a zákonného zástupce dítěte.
- Každý, i drobný úraz, se zaznamenává do knihy úrazů. U úrazu, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní učitelka Protokol o úrazu.

ŠVP zpracovala: Martina Krčálová

Spolu zpracovatel Ivana Konečná.